

АПМА МАТЕР

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ "Д. А. ЦЕНОВ" - СВИЩОВ

год. XXXIII, бр. 5, октомври 2025 г.

АКАДЕМИЯТА ПОСРЕЩНА 90-ия СИ ВИПУСК

С тържествена церемония в Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ бе открита новата учебна 2025/2026 година. Свищовското висше училище официално посрещна своя 90-и

хаил от Свищовска духовна околия; акад. Николай Витанов, зам.-министър на образованието и науката; Павел Петров, зам.-министър на туризма; д-р Кристиан Кирилов, председател на

датели на ИСС на България и членове на Европейския икономическия и социален комитет; ръководители на финансови институции, асоциации и партньорски организации, директори на

ния откри ректорът доц. Марин Маринов с приветствие към академичната общност. В обръщението си към първокурсниците и към всички студенти той изрази увереност, че техните идеи и енергия са продължение на традициите, изградени през изминалите близо 90 години. Ректорът пожела на цялата академична общност новата учебна година да донесе вдъхновение и сила на всички, да бъде година на мъдрост и на високи постижения. „Нека да вървим напред заедно с благодарност към миналото, отговорност към настоящето и увереност към бъдещето“, пожела ректорът.

Отец Михаил направи обръщение за здраве и благоденствие на новия випуск и на всички студенти, преподаватели и служители на Свищовското висше училище. Поздравително слово към академичната общност поднесе акад. Николай Витанов, зам.-министър на

образованието и науката. „Този празник винаги носи една особена символика на ново начало, нови възможности, нови предизвикателства, нови хоризонти. ... Тук, в Академията се изграждат бъдещите икономисти, финансиста, предприемачи и лидери, от които зависи развитието на нашата държава“, каза зам.-министър Витанов и заяви, че делото на знанието е непреходно. Приветствия към свищовските студенти отправиха също Зорница Русинова, зам.-министър Павел Петров (възпитаник на СА „Д. А. Ценов“), Пламен Димитров – президент на КНСБ, омбудсманът на Русе Валентин Димитров (възпитаник на СА „Д. А. Ценов“), Ваня Дамянова (възпитаник на СА „Д. А. Ценов“) – директор на Мусала иншурънс брокер, която компания ежегодно осигурява стипендии и платени стажове за свищовски студенти.

На 4 стр.

випуск. Сред гостите на церемонията бяха: Зорница Русинова, председател на Икономическия и социален съвет на Р България; Негово благоговейство отец Ми-

Обс – Свищов; областният управител и омбудсманът на Русе; зам.-областен управител на Плевен; членове на Съвета на академичното настоятелство; зам.-предсе-

средни училища, сред които Елена Маринова – директор на Националната финансово-стопанска гимназия – София.

Тържествената церемо-

Interreg Co-funded by the European Union

Romania – Bulgaria

Project CBYSI - Cross-Border Youth Safety and Inclusion, code: ROBG00251

Нов проект стартира Академията с партньори от Румъния

Хибридна пресконференция се проведе в Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов, по съвместен проект с Dolj County Police Inspectorate и асоцииран партньор Inspectoratul Școlar Județean Dolj. На събитието, което се състоя в рамките на два месеца от стартирането на проекта, бяха представени неговите цели, обхват и стратегическо значение за трансграничното сътрудничество. На пресконференцията бе открита ролята на програма Interreg VI-A Румъния–България 2021–2027 като ключов инструмент за насърчаване на устойчиви партньорства в региона. В този контекст, съвместният проект CBYSI (Cross-Border Youth Safety and Inclusion) бе представен като значима инициатива с висок обществен принос както за водещия партньор – Dolj County Police Inspectorate, така и за Свищовската академия. По

време на пресконференцията бе акцентирано върху финансовите параметри на проекта, чийто общ бюджет възлиза на 621 087,58 евро, от които 496 870,06 евро се предоставят от Европейския фонд за регионално развитие. За СА „Д. А. Ценов“ е предвидено финансиране в размер на 266 053,54 евро, включващо европейско и национално съфинансиране. Изтъкнато бе, че проектът осигурява значителна добавена стойност чрез модернизиране на учебната инфраструктура в Свищов, включително ремонт и дигитализация на аудитории 46, 51 и 52, което ще допринесе за повишаване качеството на обучение и за по-широко използване на иновативни образователни подходи.

Представени бяха и аспектите на трансграничното партньорство, включващо модернизиране на спортната база и придобиване на симулатори

и специализирано оборудване от страна на водещия партньор, както и реализиране на съвместни обучителни дейности, уъркшопи и инициативи за младежка ангажираност. Особено внимание беше отделено на предстоящото разработване на ръководство за добри практики, целящо укрепване на културата на безопасност и социално включване сред млади хора от двете страни на границата.

Представители на Свищовската академия участваха и в пресконференцията, която се проведе при домакинството на румънските партньори в Крайова. Участниците в двете срещи подчертаха, значимостта на проекта като модел за ефективно съчетаване на образователни, социални и инфраструктурни интервенции, насочени към устойчиво и приобщаващо развитие в трансграничния регион.

Продължителност
08/2025 - 02/2027

Общ бюджет
621 087.58 евро

Финансирание от ЕС
496 870.06 евро

© Община Свищов
www.interregviarob.eu

Отговорен за публикуването
Стопанска академия „Д. А. Ценов“, Свищов

Трансгранична младежка
безопасност и приобщаване
Cross-Border Youth Safety
and Inclusion - CBYSI

Проектът CBYSI е по приоритет 3: Образован регион и цели да модернизира образователната инфраструктура и осигури обучителни центрове с най-съвременно оборудване. Проектът насърчава безопасността, приобщаването и заетостта на младежите чрез трансгранично сътрудничество между Румъния и България чрез разработване на съвместни обучителни програми и наръчник за добри практики за безопасност и поведение на младежите.

Interreg Co-funded by the European Union
Румъния – България

Конференция, посветена на застраховането и осигуряването събра представители на науката и практиката

Национална научно-практическа конференция на тема: „Актуални проблеми на застраховането и осигуряването – 2025“ се проведе в СА „Д. А. Ценов“, организираната от катедра „Застрахо-

ването и социално дело“. Той припомни, че основна цел на конференцията през изминалите години е „прокарването на мостове“ между застрахователната и осигурителната теория и практика,

ване и социално дело“. Тазгодишното, XV-о издание на конференция е посветено на 75-годишнината на първата по рода си в България застрахователна катедра – катедра „Застрахователно дело“, а към днешна дата ЗСД, в Свищовското висше училище. Форумът откри доц. Румен Ерусалимов – декан на факултет „Финанси“, в чиято структура е катедрата-организатор и дългогодишен

посредством обмен на знания и опит, представяне на резултати от значими научно-изследователски трудове, активно развитие на професионални мрежи, подобряване на практиката и идентифициране на нови тенденции в застраховането и осигуряването. Конференцията се проведе в ауд. „Академик Иван Стефанов“, който през 1938 г. започва да води дисциплината „Общо учение за

застраховането“ пред студентите от първия випуск на Свищовското висше училище, а с това започва и академичното преподаване по застраховане в България.

За втора поредна година конференцията се провежда под егидата на „Алианс по застраховане и социално дело“ (създаден през 2022 г. по препоръка на МОН и инициатива на СА „Д. А. Ценов“). Имено четири от партньорите в алианса са едновременно и съорганизатори на тазгодишната конференция: Асоциацията на българските застрахователи; Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване; Асоциацията на застрахователните брокери в България; Гаранционният фонд. Петият традиционен официален съорганизатор на конференцията е Фондация „Проф. д-р Велеслав Гаврийски“, която носи името на първия ръководител на катедра ЗСД при СА „Д. А. Ценов“, в чиито устав е записано, че нейната основна цел е да насърчава, съдейства и подпомага развитието на застрахователната и осигурителната дейност в България.

Приветствие от името на академичното ръководство поднесе зам.-ректорът по научноизследователска дейност – проф. Атанас Атанасов. Той връчи поздравителен адрес от ректора – доц. Марин Маринов.

Конференцията бе открита с пленарна сесия, в която изтъкнати специалисти от застрахователната и осигурителната практика представиха пленарни доклади и зададоха тона на дискусиите. В научния форум участваха над 70 представители на застрахователния и пенсионноосигурителния бизнес, НОИ, държавната администрация, академичната общност на Свищов и други висши училища в страната, студенти и докторанти. Конференцията бе организирана в два тематични панела – „Актуални проблеми на застраховането“ и „Актуални проблеми на осигуряването“. Участниците дискутираха разнообразни по същността си значими за бизнеса и обществото проблеми, споделиха идеи и виждания относно развитието на застраховането и осигуряването в България.

Наша делегация участва в ОС на KreativEU

Делегация от СА „Д. А. Ценов“, начело с ректора доц. Марин Маринов, участва в Общото събрание на университетския консорциум KreativEU. Домакин на срещата бе румънският Университет „Валахия“, а участниците представиха партньорските висши училища от 11-те държави.

По време на заседанието на Общото събрание, ректорът на университета-домакин Йоан-Корнелиу Салищану, заедно с Йорит К. Снайдер – президент на Университета за приложни науки в Бреда, бяха избрани за заместник-председатели на Европейския алианс KreativEU. В рамките на срещата се проведе тематични работни дискусии за съгласуване на напредъка по реализирането на инициативите за създаването на Европейския университет KreativEU. Мисията на партньорите от университетския консорциум е да свързват културното наследство и традиции с европейските ценности, превръщайки разнообразието в двигател за иновации и устойчивост.

Президентът на КНСБ гостува в Академията

Работна среща проведе Синдикалният комитет на Синдиката на работещите в СА „Д. А. Ценов“ към НБС ВОН – КНСБ с президента на КНСБ Пламен Димитров и други представители на ръководството. Ди-

издръжката за по-качествен учебен процес и увеличаване на студентските стипендии.

От страна на академичната синдикална организация, с председател доц. Маргарита Шопова, бяха

митров заяви категорична подкрепа за предложението на НБС „ВОН“ – КНСБ за осигуряване на допълнителни 111 млн. евро за повишаване възнаграждението, подобряване на

поставени конкретни въпроси, сред които и несправедливото заплащане на електроенергията в студентските общежития, начислявана по цени за небитови клиенти.

Академията бе домакин на среща за еврозоната

В Свищовската академия се проведе регионална дискусия на тема „Ефектът на еврозоната“. Събитието бе организирано от Икономическия и социален съвет като част от Националната информационна кампания за въвеждане на еврото в България. Дискусията привлече вниманието на студенти, преподаватели и представители на местната общност. В рамките на срещата с младите хора членовете на ИСС, заедно с представители на държавни институции, обсъдиха положителните ефекти от присъединяването на България към еврозоната, както и конкретните предстоящи стъпки в процеса. Разговорът премина при засилен интерес и активно участие от страна на студентите.

В дискусията участваха Зорница Русинова – председател на ИСС, зам.-пред-

седателите на Съвета – Милена Ангелова от страна на работодателските организации, Пламен Ди-

ната цел на форума бе да се предостави ясна, достъпна и базирана на факти информация относно

митров от страна на синдикатите и Богомил Николов от страна на гражданските организации, както и Станислав Попдончев – зам.-председател на Българската стопанска камара и председател на Комисията по икономическа политика в ИСС. Основ-

ефектите от членството в еврозоната. Участниците обсъдиха теми, свързани с конкурентоспособността и инвестиционния климат, влиянието върху доходите и цените, полезна информация за гражданите във връзка с въвеждането на еврото.

75 години чества катедра „Обща теория на икономиката“

Кръгла маса на тема „Перспективи за ускорено икономическо развитие на България – предизвикателства пред икономическата теория, практика и политика“, посвети на своята 75-годишнина катедра „Обща теория на икономиката“ при СА „Д. А. Ценов“. Научния форум, посветен на юбилейното честване, откри с доклад за историята и развитието на една от първите катедри към Свищовското висше училище, нейният ръководител проф. Пенка Шишманова. В доклада си, озаглавен „Катедра „Обща теория на икономиката“ – 75 години приемственост, постижения, перспективи“, проф. Шишманова представи развитието на катедрата от нейното създаване през 1950 г. до наши дни, като акцентира върху забележителния принос на първоучителите, както и върху стремежа на следващите поколения да продължат и надградят тях-

ното дело. „Въпреки претърпените трудности и загуби през годините, катедрата успява да се справи с предизвикателствата и да стабилизира академичните си позиции. Нещо повече, с чувство на гордост от историята си и

те в кръглата маса поднесе ректорът, доц. Марин Маринов и връчи поздравителен адрес, в който се казва: „От своето основаване до днес катедра „Обща теория на икономиката“ е средище на научна мисъл, преподава-

продължаване на традициите, катедрата гледа уверено напред, развивайки академичния си състав и разширявайки дейността си“, каза проф. Шишманова.

Приветствие към катедрения екип и към участници-

телски професионализъм и интелектуално вдъхновение. Тук са положени основите на икономическата теория, върху които поколения свищовски възпитаници изграждат своите знания, убеждения и професионални постижения.

Вашият принос към развитието на икономическата наука, Вашата отдаденост към студентите и основополагащата роля на преподаваните от Вас дисциплини са достоен пример за последователност, научна доблест и академичен дух“. Ролята и значението на катедрата-юбиляр подчертаха в приветствията си и в поздравителните адреси и гости на честването, сред които бяха зам.-ректорът доц. Светослав Илийчовски, деканите на четирите факултета, бивши ръководители и преподаватели към катедрата-юбиляр, представители на практиката.

След официалното откриване, форумът продължи с научната част, в рамките на която бяха разисквани предизвикателства пред икономиката и финансите на България. Доц. Александрина Александрова разгледа ролята на изкуствения интелект и финансовата грамотност за намаляване на

образователните неравенства, а гл. ас. Цветан Павлов насочи вниманието към финансовата култура и феномена на т.нар. „меме акции“. Доц. Танер Исмаилов представи анализ на динамиката на доходното неравенство в България, като акцентира върху предизвикателствата пред социалната политика. В доклада си гл. ас. Таня Тодорова разгледа връзката между държавния дълг и икономическия растеж на България. Докторант Стефани Георгиева представи проучване за състоянието и тенденциите в ESG отчетността сред българските дружества, подчертавайки значението на устойчивите бизнес практики в съвременната икономическа среда. Оживената дискусия, която предизвикаха разгледаните въпроси, потвърди актуалността на теми като финансова грамотност, изкуствен интелект, социално неравенство, дигитализация и устойчиво развитие.

Катедра „Стратегическо планиране“ чества своята 70-годишнина

Своята 70-годишнина катедра „Стратегическо планиране“ отбеляза с провеждане на тържествено заседание на катедрения съвет. На заседанието бяха представени получени поздравителни адреси от ректора доц. Марин Маринов, от доц. Неделчо Митев – дългогодишен ръководител на катедрата и първи декан на факултет „Мениджмънт и маркетинг“, от партньорски бизнес организации и др., в които се подчертава ролята и значението на катедрата, която е структуроопределяща за Свищовското висше училище, и която има уникален интердисциплинарен профил, съчетаващ двете професионални направления „Икономика“ и „Администрация и управление“.

На своята бележита годишнина катедрата посвети и различни прояви, две от които се състояха в Италия. След неотдавна подписано споразумение за партньорство, във Флоренция бе проведена ползотворна работна среща с MeWe – Институт за иновативни изследвания. Свищовската академия бе представявана от доц. Михаил Чиприянов, ръководител катедра, гл. ас. Надежда

Веселинова, научен секретар и гл. ас. Юлиян Господинов, Еразъм координатор. От страна на домакините със специален ангажимент бе изпълнителният директор на MeWe, Самуеле Мори. Основният акцент по време на срещата бе върху особеностите и методологията на приложенияте/емпиричните изследвания както за корпоративния, така и за публичния сектор. Споделени бяха ценни аспекти от ноу-хаута на MeWe и бяха генерирани нови идеи за бъдещи съвместни проекти. Тримата преподаватели от катедрата участваха и в друго събитие във Флоренция – Работен семинар за лидерски екипи (директори и учители) и Трета транснационална среща по проект 2023-2-TR01-KA220-SCH-000170568 „Овластяване на учителите в средните училища за социално включване чрез професионално развитие, базирано на наблюдение“. Във форума участваха представители на всички партньори по проекта от шест държави – висши и средни училища от Турция, България, Норвегия, Португалия, Словения и Италия. Ръководителят на проекта за Свищовската академия – гл.

ас. Юлиян Господинов, участва в интензивната програма, включваща редица тематични сесии.

Катедрата организира кръгла маса на тема „Отворени иновации в публичния сектор“, която се проведе в хибриден формат, в рамките на инфраструктурен проект №ИП2-2024, финансиран по Наредба на МОН за насърчаване на научно-изследова-

създадени с нормативен акт, специализирани териториални администрации учредени като юридически лица, териториални администрации на изпълнителната власт, областни и общински администрации, районни администрации. Представителите на СА „Д. А. Ценов“ и УНСС подчертаха значението на академичното сътрудничество за успешното прилагане на ино-

ви. Присъствено и онлайн в конференцията се включиха над 60 участници от България, Румъния, Германия, Гърция и Китай. Работата на двудневния форум бе организирана в две секции – „Визия за устойчив бизнес и дигитална трансформация“ и „Младите изследователи и бъдещето на устойчивата икономика“. Представените научни доклади, на българ-

телската дейност. Присъствено и дистанционно, в научния форум се включиха над 80 участници от всички райони за планиране на страната – представители на министерства, административни структури отчитащи се пред НС, изпълнителни агенции, административни структури

в публичния сектор.

Международният научен форум на тема „Корпоративни решения за икономическо развитие – стратегическо планиране, отчетност и устойчивост“, който организира катедрата, обедини учени и представители на практиката от пет държа-

ски и английски език, провозираха оживени дискусии и обмен на добри практики. Разработките представиха нови теоретични и приложни подходи за устойчиво икономическо развитие, корпоративно управление, отчетност, дигитализация и социална отговорност.

Наши преподаватели участваха във форум за финансовата киберсигурност

Академични преподаватели от Свищов участваха в специализирана конференция на тема „Бъдещето на финансовата киберсигурност“, която се проведе в София. В конференцията участваха експерти от министерството на електронното управление, Българската народна банка, ГДБОП, VISA и ключови банки в страната. Свищовското висше училище бе представено от доц. Танер Исмаилов от катедра „Обща теория на икономиката“ и гл. ас. Петко Ангелов от катедра „Финанси и кредит“.

Конференцията беше официално открита от Валентин Мундров – министър на електронното управление, Тамаш Хак-Ковач

– член на УС на АББ и главен изп. директор на Банка ДСК, Красимира Райчева – изп. директор на Visa България. Форумът бе организиран в два основни панела: „Стратегическо управление на информационната сигурност при обслужване на клиенти във финансовия сектор“ и „Ролята на CISO в ерата на дигиталните финанси“. Дискусиите поставиха акцент върху нуждата от по-голяма устойчивост на финансовите институции срещу нарастващите киберзаплахи, интеграцията на новите европейски регулации и засиленото сътрудничество между държавата, банките и технологичния сектор.

По думите на свищовските преподаватели, форумът постави и основа за дългосрочни партньорства между академичните среди, в това число и Стопанската академия, финансовия и технологичния сектор, с амбицията да се изградят стабилни и адаптивни механизми срещу нарастващите киберрискове в света на финансовите услуги.

Свищовска студентка отново с приз от конкурс за туризма

На юбилейното, 20-о издание на Международното туристическо изложение (МТИ) „Културен туризъм“, създадено по инициатива на община Велико Търново и проведено съвместно с Министерството на туризма и с подкрепата на Министерството на културата на Р България, бяха връчени наградите от 12-ия Национален студентски конкурс за най-добра разработка на туристическа тематика, в който през годините свищовски студенти са заемали призови места. В тазгодишното издание на конкурса, авторитетното жури отново отличи студент на СА „Д. А. Ценов“. Милена Пейкова от МП „Икономика и мениджмънт на туризма“ бе класирана на III-то място за разработката си „Русе – градът на дигитализацията и културното наследство: Нови възможности за развитие на туристическия продукт“. Други трима студенти от спец. „Икономика на туризма“ също участваха в конкурс

са и получиха грамоти – Пламена Богданова, Цветина Кабакчийска и Виктория Димитрова.

Юбилейното издание на МТИ „Културен туризъм“ бе и повод за равностметка, отчетоха организаторите. Доц. Петя Иванова от катедра „Икономика и управление на туризма“ бе отличена с плакет и благодарствена грамота за дългогодишната подкрепа като ментор на свищовските студенти, участващи в Националния студентски конкурс.

цовските студенти, участващи в Националния студентски конкурс.

Катедрата отбеляза Световния ден на туризма под мотото „Туризмът и устойчива трансформация“, като в събитието участваха също ПДТГ „Димитър Хадживасилев“ и представители на туристическия сектор.

Алумни срещи събраха различни поколения в родната Алма Матер

Алумни среща проведе в Свищовската академия Випуск '1985, по случай 40-годишнината от своето дипломиране. Участниците в срещата – възпитаници с успешна професионална реализация у нас и в чужбина, отдадоха почит към своя

общественици, приветствие от името на академичното ръководство поднесе д-р Пламен Петров – координатор „Образователен маркетинг“ към Кариерния център.

Традиционната си годишна среща проведе алум-

та Алма Матер и подновиха символично връзката си с академичната общност на Свищов. В аудитория №1 – мястото, където преди четири десетилетия започва пътят на едно забележително поколение икономисти и

ни клуб „Легендите“, учреден от различни поколения, участвали в отборите по футбол на Академията. В аулата те бяха приветствани от проф. Красимир Шишманов – председател на Общото събрание на СА „Д. А.

Ценов“ и член на клуба, и от зам.-ректора проф. Атанас Атанасов. Срещата премина под мотото „Свищов – традиция, знание, лидерство“, а членове на клуба бяха отличени с почетни плакети за активно участие и цялостен принос към Академията.

Алумни клуб МИО организира информационна среща за представяне на своята дейност пред Випуск '2005 на спец. „Международни икономически отношения“. Приветствие от името на клуба поднесе доц. Драгомир Илиев, член на Борда на клуба и ръководител катедра МИО. Секретарят на Алумни МИО и научен секретар на катедрата гл. ас. Ивайло Петров показа какъв е процесът по прием на нови членове. Своите спомени за обучението на студентите от випуска сподели и проф. дин Карим Нама. Випуск '2005 МИО отпразнува 20 години от дипломирането си.

Академията посрещна 90-ия си випуск

От 1 стр.

По традиция, по време на официалното откриване на новата академична годи-

2025 г. в ОКС „бакалавър“, доц. Марин Маринов връчи на Пламена Павлова от спец. „Финанси“ също постигнала

на бяха връчени стипендии и награди на отличниците. Общински съвет – Свищов отличи с грамота и парична награда в размер на 1000 лв. Димитър Димитров, спец. „Счетоводство и контрол“, постигнал среден успех от следването си Отличен 5,98 и успех от Държавен изпит отличен 6,00. Наградата на Ректора и академичното ръководство за отличник на випуск 2021-

среден успех от следването отличен 5,98 и от държавен изпит – отличен 6,00.

Редактор: **Вероника Василева**
Дизайнер: **Благовеста Борисова**
Академично издателство „Ценов“